

اقليم كوردستان - العراق
مجلس الوزراء
التعليم العالي و البحث العلمي
دائرة الإدارة و المالية
مديرية الشؤون القانونية

ههزيمى كوردستان - عيراق
نهنجومهنى وهزيران
وهزارهتى خوئندنى بالا و توئزينه وهى زانستى
فهريمانگهى كارگيرى و دارايى
بهريوه به رايهتى كاروبارى ياسابى

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

No:

Date:

ژماره: ٤٣٤١
پێکهوتن: ٢٠٢١ / ٢ / ١٤
٢٧٢٠ / ١١ / ٢٥
١٩

١٣. بۆ داھێنانى تۆمارکراو (Patent) له دەرگاھەى فەریمى تایبەتمەند بە (Patent) یەک داھێنانى تۆمارکراو سوودی لێ وەر دەگیرێت، نەگەر لەناوخۆى عێراق تۆمار کرابێت، بەلام بۆ نۆمارکردنى زیاتر له یەک داھێنانى تۆمارکراو، دەبێت له دەرگاى باوەرپێکراوى ئێودەولەتى دانی پێدا ئرابێت و، بە توئزینە وهى رەسەن نۆمار دەکریت.

مادەى حەوتەم: مەرجەکانى لەو کتێبەى کە بۆ بەرزکردنە وهى پلەى زانستى پێشکەش دەکریت

١. کتێبى پلۆگراوه، پلۆیستە نەم مەرجەى تێدا بێت:
  - له پەڕى ورد یان گشتى نووسەر بێت.
  - کتێبى وەرگیراو نۆمار ناکریت.
  - رەزامەندى لێزەى زانستى بەش و، فەرمانى زانکۆى هەبێت بەر له چاپکردنى.
  - پلۆیستە بە لایەنى کەسۆه، دوو لەسەر چاوهێکێ کتێبە، توئزینە وهى پلۆگراوهى یەکیک، یان پتر له دانەرەکان بن.
  - له بەرزکردنە وهى، بۆ هەر پلەى زانستى، تەنها سوود له یەک کتێب وەر دەگیرێت.
  - لەکاتى پێشکەشکردنى بۆ بەرزکردنە وهى پلەى زانستى، دەتێریتۆه بۆ هەلسەنگەندن بەسەرستى کۆکردنە وهى خالى توئزینە وهى، کە نەگەر بە لایەنى کەسۆه له حەوت خالى کەستری هێنا، فەرماوش دەکریت.
  - نەگەر کتێبە پتر له دانەرێکى هەبێت، هەتا سن دانەریان سوودی لێ دەبین.
٢. چاپتەریک له کتێبى پلۆگراوه، پلۆیستە نەم مەرجەى تێدا بێت:
  - له پەڕى ورد یان گشتى نووسەر بێت.
  - دانراو بێت (چاپتەر له کتێبى وەرگیراو نۆمار ناکریت).
  - رەزامەندى لێزەى زانستى بەش و، لێزەى دانان و، وەرگیرانى ناوێدى زانکۆى هەبێت، بەر له چاپکردنى.
  - نەگەر چاپتەر بەکاربەگیرێت، ئەوا پلۆیستە هەر چاپتەریک بەتەنها لێستى سەرچاوهێکى هەبێت و، بە لایەنى کەسۆه دوو لەسەر چاوهێکى چاپتەر، توئزینە وهى پلۆگراوهى دانەرە کە بێت.
  - له بەرزکردنە وهى پلەى زانستى، تەنها سوود له یەک چاپتەر وەر دەگیرێت.
  - له بەرزکردنە وهى پلەى زانستى، سوود له چاپتەر یان، کتێب وەر دەگیرێت و، نایبێت سوود له هەردوکیان وەر بگیرێت.
  - لەکاتى پێشکەشکردنى بۆ بەرزکردنە وهى پلەى زانستى دەتێریتۆه بۆ هەلسەنگەندن بەسەرستى کۆکردنە وهى خالى توئزینە وهى، نەگەر رەسەن نەبێت، فەرماوش دەکریت.
  - چاپتەر، پلۆیستە بەشێک بێت له کتێبێکى ئەکادیمیاى و، بە لایەنى کەسۆه دەیهێکى قەبارەى کتێبە کە پێکبێت.

مادەى هەشتەم: مەرجەکانى گۆفارى مەحکەم

١. له یەکیک لەم لایەنە دەریچێت:
  - ا. له لایەن زانکۆیهى باوەرپێکراو یان، دەرگاھەى زانستى ئەکادیمیاى باوەرپێکراو دەرچوو بێت.
  - ب. له (Scopus) پلۆگراو بێت.

اقليم كوردستان - العراق
مجلس الوزراء
التعليم العالي و البحث العلمي
دائرة الإدارية و المالية
مديرية الشؤون القانونية

هه ريمى كوردستان - عيراق
له نجومه نى وه زيران
وه زاره تى خویندنى بالا و تويزينه وهى زانستى
فه رمانگه ی کارگيرى و دارابى
به رتوه به رايه تى کاروبارى ياسابى

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

No:

Date:

ژماره: ٤٣٤١

پنجهوت: ٢٠٢١ / ٢ / ١٣

١١ / ٢٧٢٠ / ١١ / ٢٥
١٤

٢. له لايمن دزگايه كى چاپى نهكاديميايى نئودهولمى يان، كوملمه كى (ريكر او يكي) نهكاديميايى نئودهولمى دريچيت، لهم حالته دا پلويسته گو فارمه فاكتمرى كاربيگمى Impact Factor ههيت، به مارجيك له (Clarivate Analytics) نينديكس كر اييت.

٢. به مئويه كى دورى و ريك و بيك دريچيت.

٣. هه مئوگندنى زانستى له لايمن پسورى ورد، بو هه مو تويزنه وه بلاوكر او مكالنى نه نجام بدات (peer review).

٤. بو گو فاره ناوخوكان، هه مو نه نامائى هه دوو دسته ي نووسران و، دسته ي راويژكارانى گو فارمه، پله ي زانستيان له پروفيسورى ياريندهر كه ستر نهيت.

٥. ژماره ي تومارى نئودهولمى ISSN يان ISBN ههيت.

٦. فاكتمرى كاربيگمى (Impact Factor) ههيت، نه مگر نا، مئمه تى له نهجومه نى وه زاره تى خویندنى بالا ي حكومه تى هه ريمى كوردستان به ده ست هه ناييت.

٧. له كاتيك له لايمن ليژنه ي به رزكرده وه ي پله ي زانستى كوليز (فاكلمتى) يان، ناوتدنى، گو مان يان نيگم انييه ك له سر گو فارمى هه بو، نه ما نهجومه نى زانكو به كلايى ده كتموه.

٨. نه مگر به مئويه نلكترونى دريچيت، پلويسته نه م مارجاهى تيدا ييت:

أ. له مالمپرى نه م دزگايه كى كه دريده كات، له سر نه م تريت ههيت.

ب. له به مئيك له م دزگايه كى كه له خلى ١ ي نه م مادديه باسكراوه، دريچيت.

ت. فاكتمرى كاربيگمى Impact Factor ههيت.

له مئولى دووم

پروسه ي به رزكرده وه ي پله ي زانستى

ماده ي نويم: بيكه نئانى ليژنه ي به رزكرده وه ي پله ي زانستى له سر لاسنى كوليز

١. نهجومه نى كوليز له هه ر كوليزيك (يان فاكلمتیهك)، ليژنه ي به رزكرده وه ي پله ي زانستى له سر و كيك و چوار نه نام پينده هه نئيت. سر و كى ليژنه، له نه ناميكى دسته ي وانته وه به پله ي پروفيسور (پروفيسورى ياريندهر نه مگر پروفيسور نه بو) و چوار نه نامه كى تريت، له نه نامائى دسته ي وانته وه له كوليز كه ده نيشان ده كرين، به مارجيك پله ي زانستيان پروفيسور ييت (پروفيسورى ياريندهر نه مگر پروفيسور نه بو)، هه ر وه ها پلويسته پسورى چوار نه نامه كه جياواز ييت.

٢. نه مگر پروفيسورى ياريندهر له كوليز (فاكلمتى) نه بو، نه ما نهجومه نى كوليز (فاكلمتى) ده وانئيت مستاف له كوليزيكى تر، يان له زانكويه كى تر بخوازيت وه كوو نه نامى ليژنه ك.

٣. ليژنه كه له نيوان خويان به رار دريك هه مده رن.

٤. ليژنه ي به رزكرده وه ي پله ي زانستى، سر كتريكى ده ييت، كه مارجه در چوى كوليز ييت و، زمانى نينگليزى و، زمانى كوردى يزانئيت.

٥. ماوه ي نه نامائى سن سائله و، نهجومه نى كوليز (فاكلمتى) سائله بوى هه به هه ماوه ي سن سائل، كارى ليژنه كه دريز بكتمه وه.

اقليم كوردستان - العراق
مجلس الوزراء
التعليم العالي و البحث العلمي
دائرة الإدارية و المالية
مديرية الشؤون القانونية

هه رهنی كوردستان - عێراق
ئه نجومه نى وه زياران
وه زاره تى خویندنى بالا و توژینه وه ی زانستى
فه رمانگه ی كارگنې و دارابى
به پێوه به رایه تى كاروبارى ياسابى

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

No:
Date:

ژماره: ٢٣٩١
پێكهوت: ٢٠٢١ / ٢ / ١٣
١٣٧٢ / ٧ / ٢٥ كوردی

٦. ئه نجومهنى كۆلیژ (فاكولتئى)، بۆى هه مبه له هه ركاتێك به پلویستى زانئى، پێشنیازى گۆرانكارى له لیژنه كه بۆ ئه نجومهنى زانكو به رزى كاتمه وه.

ماده ی ده یه م: پێكه یئنه تى لیژنه ی ناوه ندى به رز كرده وه ی پله ی زانستى له سه ر ئاستى دام و ده زگه كاتى وه زاره تى خویندنى بالا و توژینه وه ی زانستى له هه رهنی كوردستان

١. لیژنه یه كى به رز كرده وه ی پله ی زانستى، له سه ر و كێك و چوار تا شه ش ئه ندام پێكه ده یئرنه ت. سه ر و كى لیژنه، له ئه ندامێكی ده سه تى وانه وتته وه به پله ی پرۆفیسۆر دادنه رت؛ ئه ندامه كانى تر له ئه ندامانى ده سه تى وانه وتته وه ده سلێشان ده كرن، به مه رچێك پله ی زانستیان پرۆفیسۆر بێت (پرۆفیسۆرى پارێده ر نه گه ر پرۆفیسۆر نه بوو)، هه ر وه ها پلویسته پسپۆرى ئه ندامه كان جیاواز بێت.
٢. لیژنه كه له یوان خۆیان به ریار ده رێك هه لده یئرن.
٣. لیژنه ی به رز كرده وه ی پله ی زانستى، سه رك تیرێكی ده یبێت، كه مه رجه ده رچوو ی كۆلیژ بێت و، زمانى ئینگلیزى و، زمانى كوردی بزانێت.
٤. ماوه ی ئه ندامیته ی سه ن سه له و، ئه نجومهنى زانكو، یان لیژنه ی بالا ی زانستى ده سه ت، یان ئه نجومهنى كوردستایى، سه لانه بۆى هه مبه هه مئا ماوه ی سه ن سه ل، كاری لیژنه كه درێژ بگاتمه وه و، ده كرت له هه ركاتێك لیژنه كه بگۆرێت، یان گۆرانكارى تێدا بگات.

ماده ی یلژه ده یه م: پرۆسه ی به رز كرده وه ی پله ی زانستى
١. داواكار بۆ به رز كرده وه ی پله ی زانستى داوى ته وا كرده نى كاتى ياسابى بۆ به رز كرده وه ی پله ی زانستیه كى، ئه م دۆكۆمهن ته پێشه كه ش به سه ر و كى به ش ده كات (بۆ سه ر و كى لق له و كۆلیژانه ی به مشیان نه):

- أ. نووسراویك، كه واژۆ و، ئیمیل و، رێكهوتى له سه ر بێت و، تێیدا داواى به رز كرده وه ی پله ی زانستى بگات.
  - ب. چوار كۆپى له هه ر توژینه یه ك یان، كۆتیبێك كه له ماوه ی پاش دوا به رز كرده وه بلاویكر دیتته وه، جگه له و توژینه وانى كه پێش به رز كرده وه ی پله ی زانستى ئه نجام دراون و، سویدیان ئه و مه ر نه گه ر وه بۆ به رز كرده وه ی پله ی زانستى.
  - ت. نامه كاتى خویندنى بالا ی خۆى (ماسته ر، دكتورا)، نه گه ر توژینه وه ی هاوه ش بوون نه وا نامه كاتى ماسته ر و دكتورا ی هاوکارانى ناوخۆ هه سویان، كورته یك (Abstract) له نامه كاتى ماسته ر و دكتورا ی هاوکارانى ده ر وه.
  - ث. نامه كاتى خویندنى بالا (ماسته ر، دكتورا) ی ناوخۆ، كه سه ر په رشتى كرده وون.
  - ج. په روى ئایه ت به به رز كرده وه ی پله ی زانستى، نه و به رگانه یه ر ده كاتمه وه كه بۆ داواكار دانراون.
٢. ده كرت داواكار بۆ به رز كرده وه ی پله ی زانستى، به ر له ماوه ی ياسابى پلویست، داواكارى پێشه كه ش به به شه كى بگات به گۆره ی نه م خالانه:

- أ. بۆ پله ی پرۆفیسۆر به ر له یه ك سه ل
- ب. بۆ پله ی پرۆفیسۆرى پارێده ر به ر له شه ش مانگ
- ت. بۆ پله ی مامۆستا به ر له سه ن مانگ

اقليم كوردستان - العراق
مجلس الوزراء
التعليم العالي و البحث العلمي
دائرة الإدارية و المالية
مديرية الشؤون القانونية

هه رێمی كوردستان - عێراق
له نجومه نی وه زیران
وه زاره تی خویندنی بالا و توێژینه وه ی زانستی
فه ره مانگه ی کارگێری و دارایی
به رێوه به رایه تی کاروباری یاسایی

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

No:

Date:

ژماره: ٢٣٤١
پێکهوت: ٢٠٢١ / ٢ / ١٣
١١ / ٢٥ / ٢٧٢٠ ی کوردیی

به ئام، رێکمو تی پێدانی ناز ناوی زانستی، رێکمو تی تهماو کردنی ماوه ی یاسایی دهییت.

٣. سه روکی بهش (لق) لێژنه مکی هه لێنجاندن (استلال)، که به سیویریان له هه مان به سیویری خاوه ن مامه له بی ت له ماوه ی دوو هه فته به نه یینی پێشیار ده کا بۆ راگری کولێژ و، نه موش لێژنه که پێکه ده ییلت بۆ سه مر کردنی رێژه ی هه لێنجاندن له نامه کانی ماستر و دکتورا، لێژنه ی هه لێنجاندن (استلال)، بێویسته له ماوه ی دوو هه فته دا، فۆرمی هه لێنجاندن (استلال) به نه یینی پێشکش به سه روکی بهش بکات. رێژه ی هه لێنجاندن (استلال) به مینی فۆرمی تایبیت دیار ده کریت که له پاشکوی ئهم رێنما ییدا هه یه.

٤. لێژنه ی زانستی بهش، له ماوه ی سن هه فته تێپه ر نه کات، داوا له داواکار ده کات سه مینار بۆ توژینه مانی پێشکش بکات و، کات و شوینی سه مینار دیاری ده کات و، سه میناری بۆ ده کریت له لایه ن لێژنه ی زانستی هه یه.

٥. سه روکی بهش مامه له که وورد بێیلی ده کات، که ئهم پێداویسته ی تێداییت:

- نووسراوی داواکاری به مرز کردنه ی پله ی زانستی داواکار
- فۆرمی هه لێنجاندن (استلال)
- فۆرمی هه لسه نگانندی سه مینار
- پروانه ی خولی رێگانکالی وانه وتنه وه
- فهرمانه کارگێری به مانی به مرز کردنه مانی پێشو و
- چوار کوییی توژینه مانی
- به راوی به مرز کردنه ی پله ی زانستی (لایه ی تایبیت به سه روکی بهش پر ده کتومه)

٦. نه گه ر مامه له که م و کووری تێدایوو، له ماوه یک که له دوو هه فته تێپه ریت، ناگاداری داواکار ده کتومه بۆ تهماو کردنی مامه له که ی، نه گه ر کم و کووری تێدا نه یوو، مامه له که له ماوه ی دوو هه فته تێپه ریت، ده یلیریت بۆ راگری کولێژ (فاکولتی) و، راگری کولێژیش لایه ی تایبیت به خۆی له به راوی به مرز کردنه ی پله ی زانستی پر ده کتومه و، له ماوه یک که له دوو هه فته تێپه ریت، ده یلیریت بۆ لێژنه ی به مرز کردنه ی پله ی زانستی کولێژ (فاکولتی). لێژنه ی به مرز کردنه ی کولێژ (فاکولتی)، بێویسته له ماوه ی هه فته یه ک، دا، به نه ییل ناگاداری داواکار بکاتومه که مامه له که ی گه یسته لێژنه. نه گه ر له ماوه ی یه ک مانگ دوا ی پێشکش کردنی سه مینار، مامه له که نه گه یسته لێژنه ی به مرز کردنه ی پله ی زانستی کولێژ (فاکولتی)، داواکار مافی سه کالای هه یه له لای لێژنه ی گه زده ی ناو نه یی و، بێویسته له ماوه ی سن هه فته کاری بێویست نه چام بدا و، بێویسته سه روکی زانکو، یان ده ست، یان نه جموعه ی ریکاری یاسایی به را به ر لایه ی که مسترخه م له دوا خستی بێرۆسه که به گه رته به ر و، ناگاداری وه زاره ت بکاتومه له نه چامه که ی.

٧. لێژنه ی به مرز کردنه ی پله ی زانستی، بۆ هه مو پله کان، و رد بێینی مامه له که ده کات، نه گه ر هه ر کم و کووری تێدایوو له ماوه یک که له دوو هه فته تێپه ر نه کات، سه روکی بهشی لێ ناگادار ده کریتومه. نه گه ر هه مو پێداویسته ی تهماو بو و، هه مو توژینه وه و، کتێبه کان، به نه یینی و به هه سا هه نگی له تیا و سه روکی لێژنه ی به مرز کردنه وه، به ریا رده ی لێژنه که بۆ سه ن هه لسه نگانێه ر ده یلیریت، جگه له پله ی (پرو فیسور) که له لایه ن لێژنه ی ناو نه یی به مرز کردنه ی پله ی زانستی زانکو، یان ده ستومه، ریکار مانی به مرز کردنه ی پله ی زانستی بۆ نه چام ده یلیریت.

اقليم كوردستان - العراق
مجلس الوزراء
التي التعليم العالي و البحث العلمي
دائرة الإدارية و المالية
مديرية الشؤون القانونية

هه ريمى كوردستان - عيراق
نه نجومه نى وه زيران
وه زاره تى خویندننى بالا و تويزينه وهى زانستى
فه زمانگه ی کارگيرى و دارايى
به ريزوه به رايه تى کاروبارى ياسايى

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

No:

Date:

ژماره: ٢٢٤١

پێکهوت: ١٣ / ٢ / ٢٠٢١ زایینی

١١ / ٢٥ / ٢٧٢٠ ی کوردی

فەلسفەى سنجیم:

گازانده

مادهى دوازدههیم: گازهنده و پێکهێنان و دسه لاتی لیژنه ی گازهنده

1. هه ماموستایهك داواكارى بهرزكرهنه وهى په ی زانستى پێشكش كردهیت، له ماوه ی ٣٠ رۆژدا بۆ ههیه گازهنده له سه ر بهر یاری رهزكرهنه وهى ماموستایه ی به فرمبى تومار بكات.
  2. خاوه ی گازهنده، پلویسته به نووسراویك نهو خالانه دیاری بكات، كه گومتى نادبه مهروه ریب، یان كه م و كووربى تیدا ههیه و، له رێگای سهروكی بهش و راکر ی كۆلیژ (فاكهلتی)، بیدات به سهروكی زانكو. سهروكی زانكوش له ماوه ی دوو ههفته تیبهر نهكات، دهیلیریت بۆ لیژنه ی گازهنده.
  3. نهجومه نى (زانكو، دهسته ی كوردستانى، نهجومه نى كوردستانى)، لیژنه یه كى گازهنده بۆ بهرزكرهنه وهى په ی زانستى له سهروكیك و چوار نه نام پێكه دهیلیریت، سهروكی لیژنه له نه نامیه كى دهسته ی وانمه ته مه وه به په یه ی پرۆفیسور دادنه دریت و، پلویسته ژمانى كوردی بزانلیت. نه نامیه كى كه له نه نامیه كى دهسته ی وانمه ته مه وه له كۆلیژ هكان (فاكهلتیه كان، یان په یمانگكان، یان سه مته رى توێژنه مه كان) دهسته یان ده كرین، به مه رجك په ی زانستیان پرۆفیسور بلیت - (پرۆفیسور یاریده مه نه مه ر پرۆفیسور نه بو)، ههروه ها پلویسته پسویری نه نامیه كان جیاواز بن و، به لایه نى كه مه وه په كتیگان پسویرییه كى له یاسا بلیت و، پلویسته نه نامیه كى لیژنه ی گازهنده پۆسته ی کارگیری وهكو (راگر و سهروك بهش و بهر په رسی دلایه ی جۆری) نه بلیت.
  4. لیژنه كه له نه یوان خۆیان دا، بهر یار ده ریک هه لده یزیرن.
  5. ماوه ی نه نامیه كى سه ن سه له و، نهجومه نى زانكو بۆ ههیه ته نه یا بۆ ماوه ی یهك چار، كار ی لیژنه كه بۆ ماوه ی سه لێك درێژ بکاته وه.
  6. نهجومه نى زانكو، بۆ ههیه له هه ر كه تیک لیژنه كه به گو ریت، یان گو رانكار یی تیدا بكات.
  7. دسه لاتی لیژنه ی گازهنده نه مانن:
    - ا. لیژنه ی گازهنده سه ره رى نهو گازهنده نه دهكات، كه داواكار ی بهرزكرهنه وهى په ی زانستى، له سه ر بهر یار هكته ی نهجومه نى كۆلیژ (فاكهلتی)، یان نهجومه نى زانكو (بۆ بهرزكرهنه وهى بۆ په یه ی پرۆفیسور یی) پێشكشه ی دهكات.
    - ب. لیژنه ی گازهنده، ورده یببى له هه موو جو مه گمان و، هه نگاره كته ی بهرزكرهنه كه دهكات و، له رێگای سهروكی زانكو راپو رتى خۆ ی بۆ نهجومه نى زانكو بهرز دهكات وه.
    - ت. نه مه ر ر ی لیژنه ی گازهنده و، لیژنه ی بهرزكرهنه وهى په ی زانستى جیاواز بوو، نهوا نهجومه نى زانكو په كلیه ی دهكات وه، لهو كه ته دا، نه مه ر داوا ی نارهنه وه ی توێژنه مه كان كرا بۆ هه لسه نگینه رى تر، نهوا ته نه یا نهو توێژنه وه نه بلیر رینه وه بۆ هه لسه نگانه یان له سه ره.
- 8- ده بلیت له راپو رتى لیژنه ی گازهنده، به روونى هۆكار ی په سه نكر دن، یان رهزكرهنه وهى گازهنده نامزه ی پیکرا بلیت.

19

No:

Date:

ژماره:
پێکهوت: ٢٠٢١ / ٢ / ١٣
٢٧٢٠ / ١١ / ٢٥
٢٠٢١ / ٢ / ١٣

٣. هاتوه و، سالى دهرچوون له دلئيبى جورى له (ماموستاى ياريددهر بۇ ماموستا دوو سأل بئيت) و، له (ماموستا بۇ پروفيسورى ياريددهر سأل بئيت) و، له (پروفيسورى ياريددهر بۇ پروفيسور چوار سأل بئيت)، بۇ نمو دام و دهرگاباتهى كه به حوكسى كارمكاتبان هويى دلئيبى جوريبان نيه، مەرجى تايبەت بۇ نمو خالە، به مچاوكردنى سروشكى كارمكاتبان دادمەريت.
٤. فورمەكتى باشكوكالى (١-٢) و پەراوى بەرزكردنەوه، بەشێكێك لێم پێناسايه و، بەهێچ شێوهێك به تەنھا هەموار نەكردنەوه و، نەگورین.
٥. بۇ هەر بەرزكردنەوهێك، تەنبا له يەك كۆنفرانس سوود و مردمگيريت، بە لێم نەگەر تويزينه وهى كۆنفرانسەكه، له گوڤارىكى مەحكەم بۆوكرايهوه، نمو كته وهكو تويزينه وهى گوڤار نەژمار دەرکريت، نەگەر ژمار بيان هەر چەندێك بئيت.
٦. ريكەوتى پێشكەشكردنى مامەله، دەبێته ريكەوتى بەرزكردنەوهى پەلەى زانستى، بە لێم نەگەر يەكێك، يان زياتر له تويزينه وهى مەكان پەسەند نەكرا، نمو ريكەوتى پێشكەشكردنى دوابين تويزينه وهى، دەبێته ريكەوتى بەرزكردنەوهى پەلەى زانستى، فەرمانى بەرزكردنەوه دەرناچيت هەتا ماوهى شايستەبوون تەواو نەبیت.
٧. ماوهى خویندنى قوتابى/ خویندكارى دكتورا، كه به شيوهى خۆتەرخانكردنى تەواو (تفرغ تام) و، ماوهى مۆلەتى بى مووچه و، ماوهى مۆلەتى هاوريهتتى و، ماوهى مۆلەتى داياكەتتى، به خزمەت نەژمار ناكرين بۇ مەجەستى بەرزكردنەوهى پەلەى زانستى.
٨. بۇ بەرزكردنەوهى پەلەى زانستى بۇ پەلەكتى پروفيسورى ياريددهر و، پروفيسور بۇ زانسته مرفوقايهتتیهكان، بە لایەنى كەسەوه پيوسته بۇ هەر بەرزكردنەوهێك يەك تويزينه وهى تاك (مفرد) بئيت.
٩. نەجامدانى خۆلى رینگاكالى واتەوتنەوه، تەنبا يەك جار پيوسته له ژباى نەكادەيبابى ماموستاى زانكو.
١٠. نەجامى هەلسەنگێنەكان، به زۆرينه (دوو له سببى هەلسەنگێنەكان) دەبیت.
١١. له هەر جیگا يەك لێم رێنمايەدا، كه ناوى زانكو هاتبیت نمو زانكو پۆلێتەكتیبيكەكان و، دەستەى كوردستانى بۇ دراستى ستراتيچى و تويزينه وهى زانستى و، نەجمەنى كوردستانى بۇ پسپۆريه پزیشكەكان دەرگرتەوه و، هەروەها له هەر جیگا يەك ناوى سەرۆكى زانكو هاتبیت، نمو سەرۆكى نمو دام و دەرگابائەش دەرگرتەوه. پەیمانگاكان له زانكو پۆلێتەكتیبيكەكان و، سەتەرەكتى تويزينه وهى، له گشت دام و دەرگاكتى و هزاردنى خویندنى بالا و تويزينه وهى زانستى، هەمان دەسه لاتی كۆلێزى (فاكولتتى) له زانكوكان دەبیت بۇ مەجەستى بەرزكردنەوهى پەلەى زانستى، له كاتێكدا نەگەر لێزەى بەرزكردنەوهى پەلەى زانستىيان تەبیت له رینگاى لێزەى ناوئەدى مامەلكاتبان بۇ نەجام دەریت.
١٢. قوتابى/خویندكارى دكتورا، له ريكەوتى دەستپێكردنى به خویندن، مالى پێشكەشكردنى بۇ بەرزكردنەوهى پەلەى زانستى نابیت، هەتا خویندەنەكهى تەواو دەكات، جگه لەوانەى كه پێش دەستپێكردنى خویندەنەكان، ماوهى پەیره و كراو، له پێشكەشكردنى مامەلەى بەرزكردنەوهى پەلەى زانستىيان تەواو كرده و، گشت تويزينه وهى مەكان بۆ كردهتەوه، نمو مامەلەيان لى و مردمگيريت و دەمخرتە پروسەوه.
١٣. پيوسته هەلسەنگێنەكان لێم بەشە كارنەكات (بەشيوهى هەميشەى يان كالى)، كه داواكارى بەرزكردنەوهى پەلەى زانستى تێدا كار دەكات.
١٤. پيوسته كه هەلسەنگێنەكان، سەرپرشتيارى ماستەر نامە، يان دكتورانامەى داواكار نەبووبیت.
١٥. داواكارى كەسێك، كه له كۆلێزى كاربكات له پسپۆرى خۆى نەبیت، دەبێت بۇ لێزەى بەرزكردنەوهى كۆلێزى پسپۆر.

19

No:

Date:

ژماره: ٢٣٤١

ڕێکەوت: ١٣/١١/٢٠٢١ زایینی

٢٧٢٠/١١/٢٥ ی کوردیی

١٥. به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی له‌ زانکۆ تاییه‌مه‌کان، تهن‌با بۆ ستانی وانه‌وتنه‌وه‌ی میلاکی زانکۆ تاییه‌مه‌کان ده‌کریت، که له‌ هه‌ج دام و دیزگیه‌کی حکومه‌تی دانسه‌زراون، هه‌ر زانکۆیه‌کی تاییه‌ت پلویه‌سته‌ ماسه‌لمه‌کاتی به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی به‌رز بکاته‌وه‌ بۆ وه‌زاره‌ت/ فه‌رمانگه‌ی خوێندن و پلان دانان و به‌واداچوون/ به‌ریوه‌به‌رایه‌تی خوێندنی تاییه‌ت و له‌ لایه‌ن به‌ریوه‌به‌رایه‌تی خوێندنی تاییه‌ت، به‌ نه‌هێنی ماسه‌لمه‌که‌ ناراسته‌ی لێژنه‌ی به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی له‌ به‌م‌تێک له‌ زانکۆ حکومه‌یه‌کان ده‌کریت و، نه‌خاسه‌که‌ی به‌رزکردنه‌وه‌ی بۆ وه‌زاره‌ت، له‌ لایه‌ن زانکۆی تاییه‌تی په‌موظبیداره‌وه‌، فه‌رمایێ به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی ده‌دکریت و، پلویه‌سته‌ زانکۆ تاییه‌تکه‌ هه‌موو نه‌رکه‌ داراییه‌کان به‌گه‌رته‌ نه‌ستوی خۆی.
١٦. پڕۆسه‌ی به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی نه‌خه‌م نادریت، نه‌گه‌ر داواکار خۆی ڕێگاکانی وانه‌وتنه‌وه‌ی نه‌خه‌م نهداێت.
١٧. (سه‌روۆکی زانکۆ، یاریده‌ده‌رائی سه‌روۆکی زانکۆ، راگه‌ر) له‌ دله‌ی جۆری ده‌جورین بۆ مه‌به‌ستی به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی و، هه‌روه‌ها نه‌ندامانی ده‌سته‌ی وانه‌وتنه‌وه‌ له‌ دیوانی وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی و، ده‌سته‌ی کوردستان بۆ دراستی ستراتیجی و توێژینه‌وه‌ی زانستی و نه‌خه‌مه‌نی کوردستان بۆ په‌سپوره‌یه‌ پزیشکيه‌کان، نه‌وانه‌ی له‌ پله‌ی به‌ریوه‌به‌ر و به‌ سه‌رموون له‌ دله‌ی جۆری ده‌جورین بۆ نه‌و ساڵانه‌ی که‌ له‌و پله‌یه‌دان.
١٨. داواکاری به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی، مافی هه‌یه‌ ناوی دوو هه‌له‌سه‌نگینه‌ر بنوسێت که‌ نایه‌وت توێژینه‌وه‌ی بۆ نه‌وان بێلریت بۆ هه‌له‌سه‌نگاندن.
١٩. توێژینه‌وه‌ی هاریه‌ش، نه‌گه‌ر په‌نشته‌ر بۆ به‌رزکردنه‌وه‌ی به‌م‌تێک له‌ توێژه‌ر مه‌کان لێرابوو بۆ هه‌له‌سه‌نگاندن، له‌ کاتێک دا داوی بۆ به‌رزکردنه‌وه‌ بۆ هه‌مان پله‌ و پله‌یه‌کی خوارتر له‌ هه‌مان په‌سپوری په‌شکمه‌ش بکریت، بۆ توێژه‌ریکی تر، دووباره‌ ناێه‌رینه‌وه‌ بۆ هه‌له‌سه‌نگاندن و، نه‌خاسه‌که‌ی به‌ باش و خراب و مکو خۆی ده‌مه‌ینینه‌وه‌.
٢٠. توێژینه‌وه‌ی هاریه‌ش بۆ مه‌به‌ستی سوودمه‌ند بوون بۆ به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی بۆ زانسته‌ موقه‌یبه‌یه‌کان، هه‌مانکۆ توێژه‌ری سه‌یه‌م نه‌ژمار ده‌کریت و، بۆ زانسته‌ په‌تی و پزیشکيه‌یه‌کان هه‌مانکۆ توێژه‌ری چواره‌م نه‌ژمار ده‌کریت.
٢١. هه‌ر توێژینه‌وه‌یه‌ک، که‌ له‌ گۆڤاریکی زانستی ناست به‌رز که‌ (Impact Factor) که‌ی له‌ به‌ک که‌سه‌تر نه‌یه‌ت بۆ بکریته‌وه‌، به‌ سه‌رچێک گۆڤاره‌که‌ له‌ (Clarivate analytics) نیندیکس کرایه‌ت، بۆ به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی هه‌له‌سه‌نگاندنی بۆ نه‌خه‌م نادریت.
٢٢. نه‌ندامی ده‌سته‌ی وانه‌وتنه‌وه‌ی دامه‌زراو له‌سه‌ر میلاکی وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی، داوی خاتنه‌شینیبوونی، پلان دووباره‌ دامه‌زراوندنی، پلان گواسته‌وه‌ی بۆ ده‌روه‌ی وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی، مافی به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستیانه‌ی ده‌یه‌ت له‌ حاله‌تی فه‌راهه‌م بوونی گه‌شت مه‌سه‌له‌کانی به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی جگه‌ له‌ مه‌رجی وانه‌وتنه‌وه‌.
٢٣. به‌ده‌ر له‌ که‌مه‌کانی ماسه‌لمه‌کاتی په‌شوو، ده‌شێت هه‌لگری به‌روانه‌یه‌ی ده‌کتورا، پلان هاوتاکانی له‌ رووی زانستییه‌وه‌ له‌ زانکۆکان به‌ پله‌ی پڕۆفیسۆری یاریده‌ده‌ر دا به‌مه‌زرایه‌ت له‌سه‌ر راسپاردی نه‌خه‌مه‌نی زانکۆ، نه‌گه‌ر بۆ هه‌مان ماوه‌ وانه‌وتنه‌وه‌ی کردبێت، له‌ زانکۆکانی ده‌روه‌ی عێراق و، دۆکیومه‌نتی باوه‌ڕی که‌ په‌شکمه‌ش بکات، له‌ وانه‌وتنه‌وه‌ سه‌رکه‌وتوو بووه‌ و، به‌ لایه‌نی که‌سه‌وه‌، په‌نج توێژینه‌وه‌ی به‌مه‌یله‌یه‌تی و بۆلۆی کردبێته‌وه‌ و، توێژینه‌وه‌یه‌کان له‌ داوی هه‌له‌سه‌نگاندن به‌ گۆیه‌ری فۆرمی هه‌له‌سه‌نگاندن، خالی پلویه‌ستیانه‌ی بۆ پله‌ی پڕۆفیسۆری یاریده‌ده‌ر کۆکردبێته‌وه‌، به‌ مه‌رچێک به‌ پڕۆسه‌ی هه‌له‌سه‌نگاندن (استلال) و، هه‌له‌سه‌نگاندنی زانستی ته‌یه‌ر بێت.
٢٤. هه‌ر که‌سه‌یه‌ک، به‌ده‌ر له‌ پڕۆسه‌ی به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی، پله‌یه‌کی زانستی به‌خۆی به‌دات و، له‌ شوێنه‌ گه‌شتی، پلان تاییه‌یه‌یه‌کان، پلان له‌سه‌ر دۆکیومه‌نته‌کان به‌کار بیه‌یلت، که‌ به‌ ڕیگای فه‌رمیی وهرینه‌گر تبه‌یت، نه‌وا به‌ر مه‌به‌ر به‌ پاسا به‌ر په‌سپار ده‌یه‌ت.
٢٥. لایه‌نه‌ داراییه‌کانی پڕۆسه‌ی به‌رزکردنه‌وه‌، به‌ فه‌رمایه‌کی کارگێڕی دیار ده‌کریت.

اقليم كوردستان - العراق
مجلس الوزراء
التعليم العالي و البحث العلمي
دائرة الإدارية و المالية
مديرية الشؤون القانونية

هه رژیمی كوردستان - عێراق
ئه نهجومه نی وه زیاران
وه زاره تی خویندنی بالا و توێژینه وهی زانستی
فه رمانگهی کارگێڕی و دارایی
به ریۆه به رایه تی کاروباری یاسایی

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

No:

Date:

زماره: ٢٣٤١
رێڤه و ت: ١٣ / ٢ / ٢٠٢١ زایینی
١١ / ٢٥ / ٢٧٢٠ ی کوردیی

٢٦. نهم رێنماییه له رێکموتی دهرچوو ئه وه کاری پێدکه ریت و. ههر رێنماییه کی تر، له سه ر پێش دهرچوو ه که نا کوک و پێچه و اله بێت له گه ل نهم رێنماییه، نهما کاری پێناکه ریت و، ههر مامه له یه ک به ر له ر رێکموته پێشکه ش که رابیت، هه نا کو تاییه کی و. ههر گور انکار یه کی شێ تدا به ک ریت، ههر به رێنماییه کانی پێشووی به ر زگر دنه وهی پله ی زانستی، کاری له سه ر ده ک ریت.

د. نارام محمد قادر
وه زیاری خویندنی بالا و توێژینه وهی زانستی

وێنه یه ک:

- نووسینه گی به یز جهانی وه زیار / بو زانین / له گه ل رێدا.
- نووسینه گی به یز بریکاری وه زیارته / بو زانین / له گه ل رێدا.
- وه زیاری داد / روژنامه ی وه قه یی کوردستان / تکه یه بو پلۆکه دنه وهی / له گه ل رێدا.
- سه ر و کاره می گه ت زانکو حکومی و تاییه کانی هه رژیمی کوردستان / بو زانین و کاری پلویست به پێی په یوه ندی / له گه ل رێدا.
- ده ستی کوردستانی بو دراستی سه ر ته جی و توێژینه وهی زانستی / بو زانین و کاری پلویست به پێی په یوه ندی / له گه ل رێدا.
- نه جومه نی کوردستان بو په یو ریه پزێشکویه کان / بو زانین و کاری پلویست به پێی په یوه ندی / له گه ل رێدا.
- نووسینه گی به یز - رابوێژکاری جهانی وه زیار / بو زانین / له گه ل رێدا.
- ده رگای سه ر په ر شتی و دلنایی جه یی / بو زانین و کاری پلویست به پێی په یوه ندی / له گه ل رێدا.
- فه رمانگهی توێژینه وه و په ر جه دن / بو زانین و کاری پلویست به پێی په یوه ندی / له گه ل رێدا.
- په یو جه ر به می کاروباری یاسایی له گه ل په ر یه کان .
- ده رکه ده خولای .